

==== ЗВІТ ====

дирекції приватної гімназії з руською
викладовою мовою з правом прилюдности
в Яворові

за шкільний рік 1912/13.

13899

ЗМІСТ:

- I. Огляд будови і скал околиць Яворова — **УЛОЖИВ**
 Теодозий Ставничий.
- II. Шкільні вісти — Директора.

В ЯВОРОВІ 1913.

Накладом гімназияльної дирекції.
З друкарнї Володимира Мушинського.

26.12.65
Spr 54

Огляд будови і скал околиць Яворова

уложив

Т. СТАВНИЧИЙ.

Що діялось з нашою околицею в найдавніших епохах розвою земної кори, годі що певного сказати, В близьких околицях брак зовсім вказівок в тім напрямі, а анальогії до подільських або малопольських відносин не можливо потягнути по причині величезних геофізичних ріжниць, які зазначують ся в молодших покладах сих просторів.

Історію сих околиць можна зачати доперва від крейдового віку.

В тім далекім крейдовім періоді цілу середній Европу заливало губоке море, на дні котрого осідали вапнякові відкладення, що в формі могутніх покладів опоки або пісковиків є підложем цілої Галичини з Карпатами, за винятком півднево східних околиць над Серетом і Збручем, де на верх виступають старі формаций. З часом дно крейдового моря новоли підняло ся, лише на місци нинішніх Карпат лишило ся пливке море.

Вапнякова поверхня нової суші через довгий час еоцену і олігоцену підлягала зовнішнім деструкційним чинникам. Атмосферія різьбили, зносили, вирівнювали поверхню сї суші. Сліди сї діяльності дають ся нині спостерігати на крейдовій поверхні на Надбужу та у відкривках коло Львова,

де ріжниця прямовісного засягу крейди колибас ся в границях кільканайцяти метрів.

В околицях Яворова крейдових верств не відкрито. На лінії Оброшин — Янів — Тростянець, крейдові відкривки уривають ся так нагло, що мусить ся приймити істноване на тій лінії флексури анальгічної до західно-подільської. На лінії, яка йде дещо на захід від попередної, себто на лінії Городок — Каменобрід — Стариска, уривають ся знова відкривки міоценського вапняка т. зв. підервіліового. Дальше йдуть відкривки самих лише молодших скал.

Ся послідна лінія є майже ідентична з ізогіпсою 300 *m*, котру уважаємо західним берегом Розточа.

Крейда вже більше ніде на верх не виступає, а істноване її припускаємо лише на основі губокого верченя по лівім боці Сяну, де на дні закопу надибано мергель (опоку).

Прямовісна будова еоценської і олігоценської суші не могла одначе вплинути на будову нинішньої поверхні. Нерівності її зістали занесені відложеннями міоценського моря. Сей вік замітний особливо в другій половині інтензивними рухами земної кіри. З дна плиткового карпатського моря піднеслися вперше фалди Карпат, а в заміну прока часть Галичини пішла під воду. Се море мало середземноморський характер, себто складалося з цілого ряду тектонічних, губоких западин, які часом тратили зовсім звязь з океанами і творили великі озера. На дні місцями губокого, місцями плиткового моря, відповідно до фізичних обставин укладалися ріжні відложения. Вздовж Карпат осіли ріжного рода солі, на Поділлю і Розточу плиткоморські пісківці і літотамнієві вапняки, коло Львова, Щирця, Яксманіч за Медикою потворили ся гнізда гіпсу, а в околиці Яворова одностайні, губокоморські краковецькі глей. Краковецькі глей є темно або яснопелаті, трохи пісковаті, з примішкою лоснякового пилу. Верствоване їх дуже виразне, а верстви улягли сферодованню і попресуванню в ломи. Напрям сих фалдів з позднього сходу на північний захід зраджує залежність від тектонічних рухів підкарпатської міоценської сільної формаций. На цілім просторі від Розточа до Сяну відкривки краковецьких глей знаходяться лише в кількох місцях. На Ко-

шарах і за Хатками на північ від Яворова, в Судовій Вишні коло млина і на Загородах, в Краківци коло слюзів і в Руді Кохановській, в Будзиню, Ляшках гостинцевих, Кровиції Самії, в Великих Очах і на Рушкалці за Мільковом правдо-подібно творять они ядро всіх вивисшень в нашій околиці, однак мала скількість відслонень не позваляє розслідити будови їх поверхні.

Після тих відслонень краковецьких глеїв мусіли би припустити, що по їх відложеню настала в сих околицях знова суша. Відкрито однак на склонах Rozточа заховані скали сего самого віку, лежачі на глеях, отже пізнійші від них.

Під час пошукувань за водою для Львова львівський магістрат доконав кілька глубоких верчень на верхівях ріки Шкла, що кинуло деяке съвітло на геологічну будову сих околиць.

Найважнішими для нас є верченя на Гуменьчу до 32 т і на Стенях до 55 т. Оба ті місця положені на висотіколо 300 т. над поверхнею моря.

В сих закопах відкрито на краковецьких глеях уложену верству ілястого вапняка, а на ній зеленаво-сірі піски з вгрученими верстівками вапнистого пісковця з виразними невеличкими скальками і рідкими серпулями.

Відкрите сих скал на первіснім зложенню позваляє нам пояснити походжене ідентичних пісковців, порозкиданих по полях Яворівщини, але важнійшим є стверджене на тій підставі, що міоценське море тревало довше, лише зі зміненими фізичними відносинами (глубина), на що вказують петрографічні ріжниці від підлеглих глеїв. Дно сего моря мусіло бути значно плитшим, чим з початку сего віку. До сих часів треба віднести повстане кількох вищі згаданих гіпсовых гнізд.

Карпати безпереривно підносилися чим раз вище. Сей рух мусів хотій в части відбити ся на Підкарпатію, а наймолодші міоценські відложения вказують на несупокій морського дна. В кінці море уступило, лишаючи місце суши пліоценського віку. Тектонічні рухи, започатковані в міоцені, не устають відразу. Початок особливо пліоцену не уступає в тім попередному вікови. Наслідком тих рухів Карпати ще раз піднесли ся, творячи новий ступінь карпатської пенеплени.

Рухи ті уділили ся Підкарпатю, а вислідом сего було піднесене горсту Розточа.

По лініях, визначених сими рухами поверхні пішла деструкційна діяльність води.

Загальний вигляд поверхні в наших околицях був менше більше такий самий, як нині. Винесеня легко позаокруглювані, невисокі. Долини о слабо нахилені збочах, широкі, напрям їх сей самий, що нині, почва місцями пісковата, місцями глинковата, низші партії сильно підмоклі, лише всюди було маса рінняків, а в декотрих місцях навіть зовсім переважали шутровиска.

Такі відносини небавом почали змінити ся. Температура сильно обнизила ся, зима ставала чим раз довільно, аж настала вічна студінь. На наші околиці насунули з півночі ледняки, даючи почин новій добі, званій плейстоценом або дилювієм.

З огляду на діяльність ледняків відмічаємо два єї напрями, розмишаючий і будуючий, а оба вони відбувалися двома способами: самими ледняками і водами, сипиваючими з їх причілка.

Ледняки, посугаючи ся від північного заходу, тягнів своїм стирили верхні верстви землі і пересували єї в друге місце а леднякові язики посувалися долинами вирізьбленими в пліоцені і продовжали нівелюючу діяльність попереднього віку. Вони то знищили горішно-міоценські верстви, лишаючи на дні своїх відложений лише останки їх в формі рінняків місцевого походження. Денудаційному діланню ледняків, треба також приписати потворене глубоких заливів в західнім збочу Розточа. Води знова, що спливали з кінців ледняків, переполікували весь надібаний матеріял. Дрібніші частинки забирали, а грубші лишали на місці, або перекладали його недалеко, сортуючи після величини. Діяльності сих вод зауважують своє повстане численні, з часом заникаючі серед-пільні озера на яворівській верховині. Підлеглі верстви глини вода виполікувала, лишаючи лійковаті заглублення, котрі наповняла стояча вода. Далеко сильніше, майже виключно в творбі краєвиду визначила ся акумуляційна діяльність ледняків. Приносили вони здалеко півночі і з країв, через

котрі пересували ся, глину, пісок та відломки скал. Серед величезних ледняками скал т. зв. ератичних перезажають скали кристалічні; підрядне місце займають тверді пісківці. Анальгічні до тих скал скали на первіснім зложені знаходимо доперва в Фінляндії. Звідтам то приїзджали вони до нас; яйд топив ся, а вони лишалися. Чим даліше на полудневий схід, тим рідше появляють ся скали ератичні, аж вкінці зникають зовсім. Границя їх покриває ся лінією: Любінь — Городок — Юлехівка, звідси поперек Розточа, а потім східним його берегом до Рави руської, де границя прибирає напрям рівнобіжниковий. В околицях Медики, Буцова, Новосілок, появляють ся нові роди скал, порозкидані по полях та горбах, а походять вони зі зовсім інших сторін. Лупаки іловопіскові і менелітові рогівці зістали принесені з Карпат великими дилювіальними ріками і розкинені по долині. Трої дно тоді мусіло лежати на висоті нинішніх горбів.

Однак ератичні скали не могли вплинути на вигляд поверхні землі. Творчими в тім напрямі являють ся могучі відложения глин і пісків, що залягають цілу північну і західну Галичину. Походжене їх є або місцеве зі змитих і переполочених міоценських покладів, або здалекої півночі.

Лишалися вони або на дні ледняків як морена ґрунтопасова, або на кінці ледяних язиків як морена чільна, а ряд їх творив нераз цілі вали, котрі ще нині не затратили характеру марен. Найчастіше однак по причині, що засяг ледняків на півдні підлягав кількоразовим колибненям, що нераз леднякови, який сягнув даліше, приходило ся нищити будову свого коротшого попередника, а вкінці по причині силію денудації водами, що спливали з ледняків, відложение ті тратили своє характеристичне зверхнє, а часом і внутрішнє уложені.

В часах цофаня ледняків в місцях о слабім відпліви кидав ся мох торфовник. На поверхні нарastaє все новий, а спідний завмирав, творячи грубі нераз поклади торфу, уживаного тепер на підстілку або на опал. Плат такого торфовиска подибуємо недалеко Яворова, низше греблі вільшанецького ставу.

З огляду на час леднякову добу можемо поділити на дві з одною більшою міжледняковою.

Наші околиці вкрила тундра холодна, підмокла. На ній появив ся рен та мамут, а за ними приплектав ся бідний первісний чоловік Європи, лишаючи свої сліди в виді кремінних окресків і грубих глиняних черепів на Гуменьчу і Стенях.

Діяльність води тепер ще збільшила ся, атакуючи всі місця. Поволи але систематично забирала ся вона до різьблення поверхні і сортовання безладних леднякових відложень. Грубий матеріял, тяжкий до переношення, лишив ся на своїм або недалекім місци, на нім уложили ся уложені глинковаті піски, а на них пісковата глина. В широких долинищах, котрими спливали ті води, лишив ся лише чистий пісок на верху. Глину, виполокану з пісків, вода мала силу забрати зовсім.

В долині ріки Шкла розложили ся піски по лівім боці від села Шкло і Мосберг, коло Підлуб, трикутником по Наконечне, а потім вузким,коло півтора кільометровим поясом аж до долини Сяну. На сім просторі особливо в горішнім бігу ріки ті піски повидвигані вігром в типові видми. На леднякове походжене тутешніх пісків вказує домішка малих відломків кристалічних скал. Більші груди сих скал розкинені по глинах або на верховині, де з пісками стикають ся глини.

На тім кінчить ся дилювіяльна доба. Леди безповоротно вернули на північ, води поволи упали, клімат зовсім змінив ся.

Стало тепло і сухо, землю вкрила трава, середна і північно-східна Європа стала степом. Сильні вітри несли тумани куряви і осаджували її на склонах горбів. Сей осад се лес, жовта, неверстована, мілка глина, що при вітріні лупає ся в прямовісні стінки. Потічки і дощева вода виполікують з року на рік чим раз більші в тім лесі, глубокі, о стрімких збочах дебри, яри. Сі відложения могутними звалами уложили ся на Поділю, в нашій околиці сягають вони лише до Молошкович і Мужилович.

Вік сей від уступленя ледів називаємо алювіяльним.

Ріки пливуть дальше визначеними попередно долинами, поглублюючи свої корита, лишаючи на боці тераси. Тераси ті лише в декількох місцях замітні; сипкий пісковатий матеріял, з якого вони складають ся, розлазить ся, а їх характеристичні черти затирають ся.

Пізнати їх в Яворові на Загородах і коло Будзиня низше Краківця. Вода ґрунтова, продовжаючи свою діяльність з леднякової доби, виполікує дальші підлеглі глини або піски і викликує дальнє появу озерець. Одні з них повстають поволі через осіданнє, інші нагло через западаннє. Кілька таких западнень повстало на людській памяті, як се мало місце коло Молошкович, де серед поля нагло запав ся дуб, а на тім місци повстало мале озерце. Корінє сего дуба мусіло бути свого рода природним вязанем стелі підземної нори, коли ж нора стала більшою, дуб стратив опору і запав ся.

Про інше, але в своїх розмірах богато більше таке явище оповідає в памятнику Німець Ульріх Вердун під датою 3. грудня 1670:

Von da durch morastigen Boden nach Sclevo (Шкло) eine halbe Meile. Ein langer Dorf so an dem Hügel anliegt.

In Osten nach dem See zu hats eine hölzerne Kirche. Im jüngst verwichenen Monat August war nahe hierbey ein grosser Sandhügel durch Erdbeben, in einen kleinen See verwandelt und als der Hügel mit grossem Geräusch versunken, ist das Wasser in solcher Menge herausgeborsten, dass es über die herumgelegenen Felder hergeflossen. Der See hatte ungefähr sechshundert Schritt ins Runde, und konnte man die frischen Rissen der versunkenen Erde noch deutlich sehen. Das Wasser war hell und sehr tief, roch schmeckte nach Schwefel, wie dann die Schwefelgruben, die hier unter der Erde verborgen sind ausser Zweifal das Erdbeben verursacht haben. (Przew. nauk. i liter. 1876 стр. 419).

В будові нинішньої поверхні наших околиць дають ся замітити такі основні черти:

Найближчий відносно високий ряд вивищень се Розточе, що має напрям з пол.-сх. на півн.-зах.; в тім також

напрямі обнижає ся воно, аж переходить в люблинську височину. Коло Львова Розточе найвище і ту лучить ся з Підлісом. Наці околиці підходять під Розточе від Ліснович по Курники.

Загальний спад поверхні у них рівнобіжний з Розточесм, то є на північний захід. Однак напрям рік колибає ся між тими двома визначниками. В часті пливуть они консеквентно до Розточа, в часті консеквентно до спаду, в декотрих місцях знова по випадковій сих двох чинів іків. Напрям височинних валів подібно, як загального спаду, з пол.-сх, на півн.-зах., попереривані вони однак поперечними долинами Синових приток. Взірцем такої поперечної долини є долина Любачівки від Занужа висше Любачева; також долина Шкла в самім Яворові є поперечна. Долинами визначеніми сими валами спливають не лише ліві, але нарешті праві притоки Шкла. Найзамітніше виступає сей обяв на Любачівці, згайдно лівім сі допливі Завадівці і правім, Перерві, що пливуть до себе зовсім з противних сторін з пол.-сх. і з півн.-зах.

З більших допливів Шкла з правої сторони Ретичин з Липівцем і Лазанка, а з лівої Гноєць і Віжомля, впрочому потічки, що виливаються на склоні долини Шкла і впадають до него прямовісно.

Вододіл між Шклом а Любачівкою сходить з Розточа між Старисками а Курниками і стало обнижаючи ся, крутою лінією доходить до Сяну висше Ярослава. Вододіл між Шклом а Вишнею поволі опадає та в простій лінії на північний захід доходить до Сяну низше села Лазів. Згядна висота верхів вододілу понад долиною Шкла около 40 *m*, висота переходів до сусідних долин є двоє менша. По причині взадної ерозії Шкла і його допливів, в Розточу повстав залив, а Гноєць так зближився до Верешиці коло Каменоброду, що вододіл творить в тім місці глибоку коло 40 *m* сінкліналю з дном 280 *m* абсолютної висоти. Турецька гора, відтята сею сінкліналею від Розточа, стерчить як послідний съвідок колишньої висоти. Висота корита Верешиці в Каменоброді 274 *m*, а висота Верешиці в Лісновичах 256 *m*, ріжнища отже 20 *m*, а віддаль мінімальна сих двох сіл 5 *km*. Жерела Гнійця вже богато близше підсунули ся до Верешиці

З вододілу невправному кинеть ся вже в очі ріжниця обох поземів ерозийних, каптар горішного бігу Верешиці Шклом via Гноєць доконує ся на очах. На хабість сточища Висли зглядом Дністра знаходить ще оден доказ більше.

Абсолютна висота Сяну при устю Шкла 180 *m*; жерела Шкла лежать на висоті 300 *m*, загальний отже спад долини довгої на 60 *km*, виносить 2 *m* на 1 *km*, спад сей однак в троє зменьшить ся, як возьмемо під увагу численні малі закруті ріки.

Корито ріки зірало ся 1—2 *m* глибоко в наплавну долину, вкриту грубим покладом мочарового гумусу. В декотрих місцях побіч старшої тераси дилювіальній витворила ся вже друга молодша тераса алювіальна, а високий берег корита ріки випрепає ся колись в трету терасу наймолодшу, що вказує на обніжене ерозійного позему Сяну, за котрим пішло поглублене нинішнього корита ріки Шкла.

Почва в сих околицях на горбовині складає ся з тонкої верстви пісковатого гумусу з рідкими наметняками. В місцях вище положених, верства гумусу грубша, але за те підмокла по трохи підлеглих глин. Лише в пол.-сх. стороні, на верхівях Гніїця, на тамошнім лесовім підлозу почва дуже плодовита.

По тій причині, що верстви складають ся з сипкого матеріялу, а під ними лежать глини, води жерельності властиво в цілій околині нема, лише зашкірна, з домішкою гумусових квасів, а тим самим нудка, несмачна. Місцями знова, де вода добуває ся щілинами в міоценських покладах, відражає запахом глини яєць то є сірки, так часто в наших середземноморських відложеннях. Сірчані жерела появляють ся в селі Шклі під греблею вільшанецького ставу і в Яворові на великім передмістю, в гайку коло млина п. Пара.

Ціла околиця вкрита культурним степом, т. є занята під управу, в части лише розведенський ліс. Порічину вкривають вільхи, дюни залисені соснами, на глинці росте листовий ліс по городах і дорогах часто подибуємо явір.

Збираючи повисші висновки бачимо, що в будові поверхні і в видобуванню з неї нинішньої краєвидної форми сих околиць брали участь слідуючі чинники:

1. Крейдове море

Еоценська і олігоценська суша, занесена відложеннями морськими, отже горизонтальними, доки ерозія до її поверхні, не дійшла впливу на будову не може мати.

2. Відложение міоценського моря.

3. Міоценські рухи Карпат.

4. Пліоценська ерозія і денудація.

5. Пліоценські рухи Карпат і повстанє горсту Розточа.

6. Дилювіальна леднякова акумуляція.

7. Леднякова ерозія і денудація.

8. Еолічна, (вітрова), акумуляція.

9. Ерозія і денудація алювіальна.

10. Рістня природна і штучна.

11. Чоловік через роботи земні і будівлі.

На сім місци подаю спис скал, подибуваних в околиці Яворова, місцевих, ератичних і занесених чоловіком на хідники, гостинці і будівлі. Всі ті скали ріжнять ся між собою будовою, виглядом, повстанем, віком, а в кінці походженем.

Найріжнороднішими суть скали ератичні, серед котрих переважають т. зв. масові або старокристалічні, серед тих послідніх розріжняємо одноцільні і верствовані.

Скали ератичні.

Одноцільні скали.

1. Граніти, краски білової, жовтавової або червонявої. Будова грубо і дрібно-зерниста. Основні складники: кварц, скалинець і біотит або мусковіт. Крім сих ще суть часом додаткові мікроклін, плягіокляз, рутиль, апатит, циркон, магнетит, гранат, епіidot і амфібол. Відповідно до більшої скількості котрого з тих складників розріжняємо граніт біотитовий, мусковітовий або мікрокліновий.

2. Сиеніти краски пестрої, звичайно червонавової з чорними пунктами. Будова як граніту. Основні складники: скалинець і амфібол, додаткові: кварц, плягіокляз, авгіт і тиганіт.

3. Діорит краски зеленавої. Будова грубозерниста. Звичайно сильно звітрилий. Основні складники: плягіокляз, амфібол і кварц.
4. Діябаз рівнож краски зеленавої. Будова порфірова, т. зв. серед маси зasadничої знаходяться виображені криштали. В зеленій масі зasadничій плягіокляз і авгіт, додатково магнетит і титаніт.
5. Порфіри кварцеві краски сірої або червонової. Будова порфірова. В сірій або червоній масі зasadничій брунатний кварц, білий або червоний скалинець, мусковіт або біотит, додатково пірит, апатит, циркон і феррит. Відміни його означають після краски.
6. Порфірокварцевий туф. краски червонавої, на съвіжім ломі фіолетний, будова дрібнокристалічна, дрібні криштали кварцу і біотит.
7. Порфірит краски брунатнаво фіолеттої, місцями зеленавої. Будова порфірова. В масі зasadничій криштали кварцу.

Скали верствовані кристалічні.

8. Гнейси краски червонавої, сірої, білової, жовтвої. Будова дрібно або грубозерниста. Склад зовсім як гранітів.
9. Амфіболіти краски зеленавої. Будова дрібно або грубозерниста. Головні складники амфібол, кварц, часом скалинець, додатково: апатит, магнетит, циркон, титаніт, плягіокляз, зоїзит, кальцит, пірит.
10. Амфіболево-авгітовий лупак краски чорнавої, невідразно верствований.
11. Кварцити краски сірої, білової, або жовтавої, дрібно або грубозернисті, без ліпива, часом серед зерен кварцу зерна рутилю, циркону, скалинця, турмаліну, мусковіту або амфіболю.
12. Кремяні лупаки.
13. Рогівці краски чорної, жовтаво-сірої і брунатної.
14. Креміні.
15. Халькедон.

16. Кварцеві малі ріняки краски молочної, жовтої, рожевої, червонотої, чорнавої або безбарвні.
17. Сіровака ясносіра, грубозерниста, зложена з дрібних і більших, нерівно заокруглених зерен кварцу, зліплених кварцовою масою з примішкою лосняку, часом і зерен гранату, серед них рутиль, турмалін та скалинець. Сіровака становить перехід від скал кристалічних до окружових.

Скали окружові.

18. Даляпісківці. Дрібнозернисті, червоні або жовтаві, часом фіолетні або сірі, звичайно о зернах заокруглених. Ліпіво кремінне. Додатково появляється рутиль, червоний ортокляз і мікроклін. Побіч сих ви-числених скал подибуємо також скали місцевого походження.
19. Пісковець вапнистий. Дрібні зерна кварцу, зліплени вапняком, в них заховалися відтиски скальок і серпуль.
20. Вапняк іластій. Вік обох послідних горішній міоцен. На первіснім знова зложеню в околицях Яворова знаходить ся лише сипкий матеріал.
21. Піски моренові, рідко виразно верствовані с або місцевого міоценського походження, або нанесені ледівцями і для того в них побіч зерен кварцу подибуємо окрухи кристалічних скал. Вік сих пісків дилівіяльний.
22. Піски навіяні, повсталі з попередніх з кінцем дилівія, а з початком аллювія.
23. Глеї краковецькі темно або яснопелаті, з примішкою бляшок лосняку, тонко верствовані. Вік їх міоценський.
24. Глина моренова, пісковата, неверствована, жовта, змішана з невеликими ріняками місцевого і ератичного походження. Вік її дилівіяльний.
25. Глина верствована, сильно жовта, часом синя, з піском без ератичних, але бляшки лосняку замітні. Вік її дилівіяльний.

26. Глина навіяна, лес, неверствована, дуже мілка, часом з домішкою піску, поровата, при вітріню лупається в прямовісні утеси. Повстала з попередніх, при кінци дилювія.
27. Торф чорний, масний, по висушенню темно-попелатий, діркований, лише в підмоклих долинах, повстав по уступленю північних ледняків.
28. Пісок жовтавий, мілкий, лише в долинах річних, уложений вже аллювіальними водами.

Послідне вкінци місце займають скали спроваджені чоловіком з подальших околиць до шутровання гостинців, викладання хідників, до будівель, а також на нагробники.

Гостинець до Krakівця і Вишні шутрований тепер карпатськими пісківцями. Серед них дадуться розпізнати такі роди:

29. Пісківці сірі або сині по звітрінню брунатні, грубо верствовані, з жилами білого, натікового вапняку; вік крейдовий.
30. Пісківці креміністі сірі або зеленаві; вік еоценський.
31. Рогівці найчастіше кавової краски, часом жовті; вік їх долішно олігоценський.
На гостинець до Львова і до двірця послужили знова тепер
32. Вапняки дрібно літотамнієві або мушлеві, місцями лімонітом закрашені на ржаво-жовту краску; вік горішній міоцен.
33. Пісківці вапністі, сірі, на сувіжім ломі синяві; вік рівнож горішній міоцен. І одні і другі спроваджувані зі Стариск і Курник, то є з Розточа.

На плити і кістки на хідниках скадаються:

34. Пісковець червонавий або синявий, твердий, сильно верствований, спроваджуваний з Теребовлі; вік його девонський.
35. Лупак девоньський з Теребовлі з тими самими прікметами, що пісковець.

Ринштоки і брук є викладані тими самими скалами міоценськими, що гостинець до Львова і двірця.

В кінци до виробу нагробників спроваджують мармори, граніти і лябрадорити. Наших галицьких мармортів уживають також до вироблювання плит на столики.

Часть адміністраційна.

I.

Учительський збір

з кінцем шкільного року 1912/13.

—
а) Директор.

Прийма Іван, ц. к. професор при II. гімназії в Чернів-
цях в VII. р., учив в першім півроці латинської мови в VI. кл.
грецької в V. і VI., в другім півроці грецької мови в V. кл.

б) УЧИТЕЛІ ПРЕДМЕТІВ ОБОВЯЗКОВИХ.

1. Баконій Іван, Карло, заст. учит., завідатель фізикаль-
ного габінету, господар III. кл. і наставник бурс У. Т. П.
учив в першім півр. матем. II. а, б, — VI., фізики в III. і IV.,
польського в III. кл.; в другім півр. матем. II. а, б, — VI.,
фізики в III. кл., польської мови в III. кл. — тижн. 22 год.

2. Водяний Тома, заст. учит., учив в II. півр. латинської
мови в VI. кл., грецької мови в IV. і VI. кл., історії в IV. кл.
тижн. 17 год.

3. Дорундяк Семен, заст. учит., господар I. а кл.,
учив в першім півр. латинської мови в I. а кл., грецької

в III. кл., руської в I. а кл., німецької в IV. кл., польської мови в V. і I. а. каліграфії в кл. I. а, б, в другім піврощі латинської мови в кл. I. а, руської мови в кл. I. а і II. б, польської мови в I. а, б, каліграфії в кл. I. а, б, — тижн. 19 год.

4. **Замора Теодор**, заст. учит. завідатель природничого габінету, господар VI. кл., учив історії природи в кл. I. а, б, II. а, б, IV. V. VI., мат. в I. а, б, крім сего в першім півроці ще польської мови в VI. кл. — тижн. 22 год.

5. **Керницький Михайло**, заст. учит., господар II. б кл., учив в першім півр. латинської мови в II. б, руської II. а, б, німецької в II. а, польської II. а, б, в другім півр. латинської мови в кл. II. б, німецької в кл. IV. і II. а, польської II. а, б, — тижн. 18 год.

6. о. **Крайчик Омелян**, учив релігії в кл. I. — VI. — тижн. 16. год.

7. **Левицький Северин**, заст. учит., завідатель німецької бібліотеки, учив німецької мови в кл. I. а, б, III., V., (лиш в першім півроці) і VI. кл. — тижн. 18 год.

8. **Ліськевич Дмитро**, іспит., учитель завідатель учицької бібліотеки і бібліотеки руської для учен. висшої гімн., господар V. кл., учив латинської мови в кл. IV. і V., грецької IV., руської в V. і VI., в другім півр. латинської мови в кл. IV. V., руської в кл. V. і VI. — тижн. 18 годин.

8. **Павлусевич Володимир**, заст. учит. завідатель руської бібліотеки для учеників низших клас, господар I. б, кл., учив в першім півр. латинської мови в кл. I. б, руської в кл. I. б, III. і IV. німецької в II. б, польської в I. б; в другім півр., латинської мови в кл. I. б, руської в кл. I. б, III. і IV., німецької в кл. II. б, — тижн. 19 год.

10. **Питлик Володимир**, заст. учит., учив в першім піврощі латинської мови в кл. II. а і III., історії в кл. I. б. II. а, б, польської мови в IV. кл.; в другім півр. латинської мови в III. кл., польської мови IV. — VI., історії в I. а, б, II. а, б, — тижн. 20 год.

11. **Ставничий Теодозій**, іспит. учит., завідатель средств наукових для історії та географії, господар IV кл., учив в пер-

шім півр. історії в I. а, III. — VI, географії в I. — VI.; в другім півр. історії в III. V. VI., географії I. — VI., — тижн. 22 години.

12. Щіховський Зенон, Микола, заст. учит., господар II. а, кл., учив в другім півр. латинської мови в кл. II. а, грецької в кл. III., руської в кл. II. а, німецької в кл. V., — тижн. 19. год.

в) УЧИТЕЛІ ПРЕДМЕТІВ НАДОБОВЯЗКОВИХ:

1. Прийма Іван, директор, учив гімнастики в 6 відділах 12 год. тижн.

2. Ставничий Теодозій, я. в., учив історії рідного краю в кл. IV. і VI., 3 год. тижн.

3. Ставничий Роман, учив съпіву 5 год. тижн.

4. Теліховський Осип, субститут нотаріяльний, учив музики 3 год. тижн.

г) СЛУЖБА.

Гаврило Харамбура, терціян.

II.

Зміни в учительськім зборі в шк. р. 1912|13.

Красвий Шкільний Союз письмом з дня 2. січня 1913 Ч. 10 замінував **Водяного Тому**, а письмом з дня 8. лютого 1913 Ч. 357 **Ціховского Зенона Миколу**, заступниками учителів при тутешній гімназії.

III.

Плян науки.

З огляду на се, що при науці придержувають ся істнущих приписів з 20. марта 1909 Ч. 11.666 не подає ся пляну поодиноких предметів, лише виказ лектур:

а) Лектура латинська.

III. Кляса: Cornelius Nepos: Pelepidas, Qu. Curtius Rufus: Александер розтинає гордийський узол. Александер здобуває Тир. Дещо про Індії. Прочі уступи взято в школі.

IV. Кляса: Caesar: De bello Gallico кн. I. IV. V. VI.

V. Кляса: P. Ovidius Naso: De quattuor generis humani aetatibus; Deucalion et Pyrrha, De raptu Proserpinae; De Niobae interitu. De Philemone et Baucide; De Orpheo et Eurydice.

Приватно: De Mida rege.

Livius I. кл. 1—21: XXI 1—38; приватно I. 24—26, 41—48.

VI. Кляса: а) C. Sallustius Crispus: Bellum Jugurthinum
б) M. Tullius Cicero: In Catilinam or I. в) P. Vergilius Maro:
Aeneidis I, II; Ecloga I, IX, Laudes vitae rusticae Приватно
Vergilius Aen. IV, IX.

б) Лектура грецька.

V. Кляса; В І. півріці Фідерер: Хрестоматия з творів Ксенофонта: Вступ; з Анакази уступи 1, 2, 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 17, з Киропедії 1, 7, 9, з памятників 1, 3, з граматики повторене деклінацій і конюгаций та складня згоди. На приватну лектуру нечитані уступи. В ІІ. півріці прочитано з Гомерової Іліяди книжку I, VII, IX. Приватну лектуру здавало з Ксенофонта учеників 12, з Іліади 15.

VI. Кляса: Гомера Іліада кн. VI, IX, XII, XXI і XXIV, приватно кн. XVI і XVII, з граматики складня займенників, приіменники, про стани і способи дієслів.

в) Руська мова.

I. кляса: Ів. Франко: Коли ще зувірі говорили (довільні три казки).

II. Кляса: Гоголь: Тарас Бульба: А. Чайківський: Не піддавайся біді.

III. Кляса: Ів. Франко: Без праці, А. Чайківський: За сестрою; М. Вовчок: Вибрані оповідання; Ів. Франко: Лис Микита;

IV. кляса: Квітка-Основяненко: Повісти, (Маруся, Салдатський патрет, Мертвецький Великден, Перекотиполе); Іван: Франко: Панські жарти і Захар Беркут. Історичні поеми Шевченка.

V. кляса: Окрім взорів Д-ра Лучаківського прочитано: Оповідання — Марка Вовчка; Захар Беркут і Оповідання (В поті чола) Ів. Франка. Перетотиполе — Квітки, Поезії: Олеся, сонети — Франка, Грінченка і Самійленка, Баляди Шевченка, Павло Полуботок — Барвінського За батька — Грінченка, Юлій Цезар — Шекспіра і Ворог народу Ібсена. Крім того читали ученики надобовязково красні твори з української і чужої літератури і здавали кождої конференції.

VI. кляса: Окрім Виїмків Дра Пачовського прочитано: I. том Монографії Костомарова, Пісню про Роланда, звана Вишеньського — Франка і Культурно-національний рух на Україні в XVI. і XVII ст. — Грушівського.

i) *Німецька мова.*

Побіч читанок:

V. кл. Grimm: Kinder und Haus-Märchen, F. Hoffmann Erzählungen (вибір).

VI. кляса: Goethe: Hermann und Dorothea, Lessing Minna von Barnhelm.

ii) *Польська мова.*

Побіч читанок:

IV. кл. Mickiewicz: Grażyna.

V. кл. в школі: Mickiewicz: Pan Tadeusz, Sienkiewicz: Latarnik, дом. Nowele Sienkiewicza, Prusa.

VI. кл. в школі: Odprawa posłów greckich J. Kochanowskiego, дом. Trylogia Sienkiewicza, Pamiętniki Paska.

д) *Предмети надобовязкові.*

1) Істория рідного краю: в IV. класі в обох півроках по 1 год., а в VI класі лиш в 2 півроці по 1 год. на тиждень. Учено після пляну назначеного ц. к. Радою Шкільною Красовою.

2) Съ пів: Наука відбувалася у двох відділах:

Відділ I. 2 год. тиж; взято теорію після підручника Станислава Нєвядомського: про тон, ноти, ключі, вартість ноти, паззи, такт, інтервали, будову гами дурової і мольової, віддих, динаміку, гармонію, рими. Крім сего відбувались практики.

ктичні вправи в читаню нот, а в другім курсі подавано в 1 годині тижн. історию музики.

Відділ II.: 3 год. тижнево; учену на хор мішаний службу Божу Дм. Бортнянського, Йогож 32 концерт, службу Божу Вербицького, 8 коляд Матюка і приготовлено 2 концерти.

3. Гімнастика: в 6 відділах по 2 годині на тиждень. Вправи відбувалися в кождім відділі відповідно до віку і фізичних сил молодіжи, головно після шведської методи. Крім сего устроювано товариські гри і забави.

Розклад годин

після нового пляну для галицьких гімназий.

ПРЕДМЕТ	Число годин тижнево						Разом	
	К л я с а							
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.		
1 Наука релігії . .	2	2	2	2	2	2	12	
2 Викладова мова . .	3	4	3	3	3	3	19	
3 Латинська . .	6	6	6	6	6	6	36	
4 Грецька . .	—	—	5	4	5	5	19	
5 Німецька . .	5	4	4	4	4	4	25	
6 Істория . .	2	2	2	2	3	3	14	
7 Географія . .	2	2	2	2	1	1	10	
8 Математика . .	3	3	3	3	3	3	18	
9 Істория природи . .	2	2	—	—	3	2	9	
10 Фізика і хемія . .	—	—	2	3	—	—	5	
11 Пропедефт. фільос. .	—	—	—	—	—	—	—	
12 Каліграфія . .	1	—	—	—	—	—	1	
13 Гімнастика (обов). .	2	2	2	2	2	2	12	
14 Друга красива мова . .	2	2	2	2	2	2	12	
15 Рисунки . .	—	—	—	—	—	—	—	
	Разом	30	29	33	33	34	33	192

IV.

Теми до письменних виробів.

a) В руській мові.

Кляса V.

1. шк. Військові збори під мурами Трої. (На основі першої пісні Іліади).
2. дом. а) Похоронний обряд в моїм родиннім місці.
б) Найважнійша подія в моїм житю.
3. дом. Перестрій римської республіки в ціарство.
4. шк. а) Прикмети й роди епічної поезії.
б) Доля пятизолотника в оповіданю М. Коцюбинського.
5. дом. а) Громадський лад в Тухольщині.
б) Тугар Вовк і єго донька. (Обі теми на основі лектури „Захар Беркут“ Ів. Франка).
6. шк. а) Герої „Москалевої Криницї“ Шевченка.
б) Фантастичний елемент в „Ластівці“ Костомарова.
в) Оповіданє вояка (На основі лектури „Русин вояк“ А. Могильницького).
7. дом. Вражінє з концерту в честь М. Лисенка.
8. шк. Подати розвій гадок в Пращаню із Байронового „Childe Harold“.
9. дом, Весна (Опис).
10. шк. а) Характер Мартина Борулі.
б) Трагізм в „Антигоні“ Софокля.

VI. Кляса.

- 1 дом. а) Повінь.
б) Пожежа. (Опис).
- 2 шк. Перекладне письменство на Руси по принятю християнства.
- 3 дом. а) Київська держава за Володимира Беликого.
б) Розвинути зазив поета:

Праця єдина з неволі нас вирве;

Нумо до працї, брати!

- 4 шк. Низша школа в першій добі староруської літератури.
- 5 дом. Перевести на нашу мову і пояснити (грам. і річево) Плач Ярославни зі „Слова о полку Ігоревім“.
6. шк. Огляд літописий княжої доби.
7. дом. Вістуни весни.
- 8 шк. Що причинило ся до розвою укр. літератури в XVI. і XVII. ст.?
- 9 дом. Культурне значінє брацтв.
- 10 шк. а) Поділ української народної словесності.
б) Старинність укр. народної словесності.
в) Двоєвіре в укр. народній словесності.

б) В німецькій мові.

V. Кляса.

1 шк. Der Tod eines Bauerhauptlinges (Nach der Schullektüre). 2 дом. Welche Schlüsse können wir aus der inhaltlichen Aehnlichkeit der deutsch. Fabel „Der seltsamme Traum“ v. U. Boner und der ukr. v. St. Rudański „Pan i Ivan w dorosi“ ziehen? (Nach der Schullektüre). 3 дом. до вибору а) Das Leichenbegängnis bei den Ruthenen. b) Allmers Spruch:

„Und findest du einen treuen Freund

„Sei's wo und wer und was er sei —

„Sei stolz darauf und halt ihn hoch,

„und sage es laut und sag'es frei! (zu erläutern und zu beweisen) 4 шк. Der Begründer der Dampfmaschinenepoche (v. E. Stephenson Nach der Schullektüre) 5 дом. Die Schilderung der Gegend von Javoriv. 6 шк. Die Erzählung des Sängers in Goethes Ballade „Ballade“. 7 дом. Charakteristik Hauffs-Märchen, 8. шк. Übersetzung aus dem Ruthenischen. 9. шк. Der Unterschied der Goethischen und Schillerischen Balladen. 10. дом. Was macht mich froh? (Nach gegebener Disposition).

VI. Кляса.

1 дом. Welche Schlüsse können wir aus der inhaltlichen Aehnlichkeit der Sigurdsage und Dornrösschen-Märchens ziehen?

(Nach der Schullektüre). 2. шк. Die Erzählung eines Abzugsvogels. 3. Ішк. Was haben die Germanen von den Römern entlehnt und was ihriges in die Kulturgeschichte des ersten Jahrhunderts gebracht? (Nach der Schullektüre). 4. дом. а) Mein Lebenslauf; б) Die Poesie des ersten Schnees. 5. дом. Das Tauwetter. 6. шк. Der Sohn und der Vater (Nach 2 Gesange des Epos „Herm. und Dorothea“). 7. шк. Gralsage-eine Rittersage. 8. дом. Maiabend. 9. шк. Die Kulturelle Bedeutung der deutschen Städte im Mittelalter. 10. дом. Charakteristik des realistischen Styles in der Novellistik (Nach der in den Schule gelesenen Novellen v. Hermine Viilinger, M. Eschenbach und B. Björnson).

Польські теми.

V. Кляса.

1. Treść i myśl główna bajki A. Góreckiego p. t. Lew i mucha. 2. Jak silne wrażenie na Achillu sprawiła wieść o śmierci Patrokla? (Na podstawie Iliady). 3. Jakim sposobem Odysseus i towarzysze wyszli cało z groty Polifema? 4. Jakie kolejne przechodziło chrześcijaństwo w swojem rozwoju do r. 313. (Na podstawie nauki szkolnej). 5. Śniadanie myśliwskie (Na podstawie Pana Tadeusza) 6. Wykazać cechy sonetu na przykładzie „Ajt-dah“ Ad. Mickiewicza. 7. Zemsta Hrabiego na Soplicach. 8. Główne gatunki poэci dramatycznej. 9. Tragiczny los Makbeta. 10. Jacek Soplica (Charakterystyka).

VI. Кляса.

1. Jaremark w rodzinnym mieście. 2. Szkoły w Polsce do wieku XV. вл. 3. Jaki pożytek mamy ze zwierząt domowych? 4. Ból ojca w „Trąbach“ Kochanowskiego. 5. Wigilia Bożego Narodzenia na wsi. 6. Życie ludzkie i rzeka (Porównanie). 7. Które sielanki Szymonowicza mają największą wartość i dla czego? 8. Rozwój absolutyzmu (Na podstawie nauki hist.). 9. Stanowisko Morsztyna w dziejach liryki polskiej. 10. Znaczenie Konarskiego w literaturze i dziejach Polski.

V.

Прибори до науки.

а) Бібліотека учителів має 601 творів.

В році 1912/13 прибуло 118 творів, на що зложилися головно дари Вп. Елеонори Залєскої, Краєвого Шкільного Союза і Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, яке присилає всі свої видання.

б) Часописи:

1. Записки Наук. Тов. ім. Шевченка. 2. Літ. Наук. Вістник. 3. Наша школа. 4. Музей. 5. Світло. 6. Учитель. 7. Verordnungsblatt.

в) До руської бібліотеки для учеників закуплено:

1. М. Гоголь: Тарас Бульба. 2. Страшна пімста. 3. Вовчок, Сестра Козачка, Чумак. 4. Грінченко: Оповіданє про Евг. Гребінку і 5. Оповіданє про Ів. Котляревського. 6. Л. Бургерштайн: Правила здоровля. 7. Квітко-Основяненко, Купованний розум (3 прим.) 9. Дж. Свіфт: Подорож Гулівера до Ліллпутів і 10. Подорож Гулівера до краю великанів. 11. А. Чайківський: За сестрою (3 прим.) 13. М. Грушевський; Про старі часи на Україні. 14. Ів. Франко: Захар Беркут. 15. В. Барвінський: Досліди з поля статистики. 16. Потапенко: Задля хазяйства. 17. Сумсов: Діткам і дорослим. 18. Бобицевич: В небі. 19. А. Чайковський: За сестрою (2 прим.) 20. В. Стефаник: Моє слово. 21. Марко Вовчок: Народні оповідання I—III (2 прим.) 22. Іван Франко: Захар Беркут. 23. Майстер Чирняк. 24. Украдене щастє. 25. Збірник творів, (I—III) 26. Малий Мирон. 27. З вершин і низин. 28. Шекспір: Гамлєт. 29. Антоній і Клеопатра. 30. Юлій Цезар. 31. Ковалів: Дезертир. 32. Кнут Гамсун: Голод. 33. Г. Тен: фільософія штуки. 34. Евген Гребінка: Українські твори. 35. Ст. Рудницький: Коротка географія України (3 прим.) 36. О. Грушевський: З сучасної української літератури. 37. О. Маковей: Ярошенко. 38. Твори І. Тобилевича. 39. Твори Л. Куліша (I—IV). 40. Т. Бордуляк: Оповідання. 41. Твори Ол. Сторож

женка 42. Тарас Шевченко: Поезії. 43. О. Маковей: Весняні бурі. 44. Гр. Цеглинський: Кара совісти. 45. М. Гоголь: Вій. 46. Гаршин: Малярі. 47. Е. Чикаленко: Розмова про мову. 48. М. Драгоманов: Микола Іванович Костомарів. 49. М. Гоголь: Загублена грамота. 50. М. Гоголь: Вечерниці. 51. Сергій Єфремов: Тарас Шевченко. 52. Тен: Нариси із старинного сьвіта. 53. В. Чайченко: Іван Котляревський. 54. І. Нечуй Левицький: Повісті і оповідання т. I—IV. 55. Костомарів: Богдан Хмельницький. 56. Монографії до історії Руси Смирнова, Дашкевича і Шараневича. 57. Історичні монографії М. Костоморова. 58. Твори Котляревського, Артемовського і Гребінки. 59. Твори: Квітки, 60. Твори Шевченка т. II. 62. Твори Шашкевича, Головацького, Устияновича. 63. Твори Метлинського і Костомарова. Др. Ав. Форель: Про алькоголь.

Крім сего д. Йосиф Лукасевич, надсовітник дирекції скарбу у Львові, дарував до бібліотеки 68 творів наукових і белетристичних головно з бібліотеки „Діла“.

Стан з кінцем 1912/13.

Бібліотека числить 487 творів у 897 примірниках.

Бібліотека тольська числить 92 творів в 107 примірниках.

В підміській Сібліотеці для учеників було книжок 79. Закуплено року шкільного 1912/3 62 книжки з давнішого було 17.

1. Ludwig Bechstein: Märchen, 2. Brüder Grimm: Märchen I.
3. Brüder Grimm: Märchen II. 4. Brüder Grimm: Märchen III.
5. Brüder Grimm: Märchen IV. 6. Till Eulenspiegel. 7. Rübezahl
8. Münchhausen. 9. L. Bechstein: Das Märchenbuch. 10. Musäus: Rübezahl. 11. Defre D.: Robinson Cruzoe. 12. Gerstäcker: Die Flusspiraten des Mississippi 13. Gerstäcker: General Franco. 14. Gerstäcker: Gold. 15. K. May: Der schwarze Mustang. 16. K. May: Die Sclavenkarawane. 17. K. May: Der Schatz im Silbersee. 18. G. Schalk: Deutsche Heldensage. 19. Kipling: Das Dschungel. 20. Coopers: Lederstrumpferzählungen. 21. Hauff: Märchen. 22. F. Keim: Nibelungen. 23. R. Herzog; Der Nibelungenhort. 24. R. Herzog: Siegfried der Held. 25. Tieck: Ausgewählte Werke (4 Bde). 26. P. Rosegger: Als ich noch ein Waldbauernbube war I. 27. P. Rosegger: Als ich noch ein Waldbauernbube

war II. 28, P. Rosegger: Als ich noch ein Waldbauernbube war III.
 29. P. Rosegger: Höllbart. 30. Reimund: Werke (3 Bde). 31. Wagner: Beschäftigungsbuch für die Knaber. 32. Fr. Schütz: Wilhelm der Eroberer. 33. Moliere: Tartuffe. 34. Moliere: Der fliegende Arzt. 36. F. Grillparzer: Jüdin von Toledo. 36. F. Grillparzer: Libussa. 37. Kotzebue: Die A. Kleinstädter. 38. K. Gutzkov: Das Urbild der Tartuffe, 39. Mörike: Das Stuttgarter Hutzelmännlein. 40. G. Geijerstam: Mutter Lenas Junge. 41. B. Björnson: Ein Handschuh Dram. 42. Fr. Grillparzer: Die Ahnfrau. 43. B. Björnson: Kleine Erzählungen. 44. B. Björnson: Ein fröhlicher Bursch. 45. B. Björnson: Über die Kraft. 46. J. Nestroy: Eulenspiegel (Posse). 47. L. Börne: Aus meinem Tagebuche, 48. Moliere: Der Misanthron. 49. A. Kotzebne: Die Unglücklichen. 50. H. Kleist: Der Zerbrochene Krug. 51. F. Chapman: Geschichte eines anno 1812 Conscribierten. 52. J. Kerner: Gedichte. 53—54. Julius Verne: Zwei Jahren Ferien Bd. 1—2. 55—57. Julius Verne: Die geheimnisvolle Insel Bd. 1—3. 58—59. Julius Verne: 200 Meilen unter dem Meere Bd. 1—2. 60. Julius Verne: Reise zum Mittelpunkt der Erde. 61—62. Julius Verne: Hektor Seroadaez Abenteuer Bd. 1—2.

Крім сего Ю. Левицький, уч. VI. кл. дарував 47 книжок модерних німецьких письменників.

Рух книжок в бібліот. учеників в шк. році 1912/13.

Клас	руські книжки		німецькі книжки		польські книжки	
	читало учеників	число взятих книжок	читало учеників	число взятих книжок	читало учеників	число взятих книжок
I a 5	59	835	28	65	5	71
II a б	59	613	2	5	12	64
III	43	508	27	58	21	49
IV	45	423	25	40	16	36
V	49	516	29	57	31	67
VI	12	49	10	21	3	8
	266	2944	121	246	88	295

В збірці книжок для бідних учеників находиться 347 шкільних підручників. Всі книжки походять з дарів. Пожичило 112 учеників. Розпожичено всі книжки.

і) Географічний кабінет.

До науки географії і історії є мап 13, приладів 3. Прибули: Goebler: *Europa phis.* і 23 образи.

і) Природописний кабінет.

1) Зоольгія: випханих оказів 28, в тім 10 савців, 18 птиць; оказів законсервованих в формаліні 4, кістяків 4, колючорованих таблиць 20. Крім сего є 2 збірки, а іменно збірка сухоземних і морських мякунів 67 оказів і збірка комах 327 оказів, в тім 8 позаєвропейських.

2) Ботаніка: Моделів цвітів 12; збірка доколичних ростин 316 оказів.

3) Мінеральзогія і геольгія: Збірка мінералів і скал 78 оказів, кристальографічних моделів 24.

В послідній році прибуло з зоольгії 20 таблиць і збірка мякунів, з ботаніки збірка ростин, з мінеральзогії 16 кристальографічних моделів.

д) Фізикальний кабінет

складається 203 приладів і моделів, 30 образів знарядів і машин рільничих.

Куплено: Прилад Pascal'a і Сирену Seebecka.

VI.

Плеканє здоровля.

Плеканє здоровля і розвоєм фізичного виобразування учеників занимався стало учительський Збір на всіх конференціях і не спускав з ока нічого, що могло би пошкодити або причинити ся до здоровля і до розвою фізичних сил учеників. Передовсім наглядано безустанно доми, в яких мешкали ученики, щоби був в них лад і чистота. Ученикам

приказано держати ся все чисто і пробувати як найбільше на свіжім воздуху. В сій цілі відбувалися часто прогулки, більші або менші в лісисті чатинні околиці Яворова, де відбувалися всякі гри і вправи руханкові. Також часто купалися ученики в річці Шкло або в купелевій загороді, де при нагідно подавано ученикам науку плавання. В околицю відбувалися прогулки до міського ліса, на Мурівянку; також відбули ученики громадно одну прогулку до печер підземних в Стадчу, а одну до жерел Параски в Шклі. Зимою ходили ученики дуже часто і численно на созганку під проводом проф. Питлика, занималися санкованням, а навіть віддавалися спортивними. Трудніше в Яворові було парню для учеників. Ту вже треба робити приготування і робити всякі старання, щоби могли ученики викупати ся та відсвіжити себе. Однаке при ширі заході Збору учительського ученики почивають ся під зглядом здоровля і сили зовсім гарно.

Пласт.

14. лютого 1913 р. заложено пласт. З початку належало до пласти 22 учеників, число їх зросло опісля до 33.

Ученики були поділені на 4 гуртки по вісімох.

Прогульок було 12. З того дві були нічні. Куратором пластунів був проф. Ліськевич. Годину тижнево вправлялися в сигналізованню (азбука Морзого) і перероблювано впоряд.

Відчитів було три. Всі виголосив Оборский, уч. V. кляси, впорядчик пластунів.

На гімназийнім фестині 15. червня 1913. виступили пластуни з вільноручними вправами.

Приходів було 50 К 03 сот.

Розходів 44 „ 09 „

Сальдо 5 К 94 сот.

VII.

Читальня і секції.

1. Читальня. З початком жовтня заложено читальню, яка мала на ціли поширювати самообразовані молодіжі поза школою. На загальних зборах, що відбулися 3. жовтня 1912 р. в присутності Вп. п. Директора і пп. професорів Ліськевича, Ставничого і Замори, ухвалено утворити при читальні секцію історично-літературну і картографічну, драматичний кружок, вести чайню і свою домашні антикварні. До виділу читальні вибрано головою Володимира Снака, уч. VI. кл., містоголовою Миколу Манастирського, уч. V кл., секретарем Стефана Дзидза, уч. VI кл., скарбником Петра Радюка, уч. V кл., бібліотекарем Гриця Бараника, уч. V кл., господарем Миколу Хархаліса, уч. V кл., заступниками Чичиловича, уч. VI кл. і Олексина, уч. IV. кл. Дійсних членів було 156, учеників кляс від IV—VI. і декотрих з низших кляс.

Читальня функціонувала в осені і зимі. За дозволом Вп. п. Директора передплачувано 11 часописів, а то українських, німецьких і польських. Сходини відбувалися правильно що суботи і в дні перед святами від год. 3—7. Присутніх було від 20—90.

2. Історично-літературна секція.

Кураторами Секції були пп. професори Ліськевич Дмитро і Ставничий Богдан. Сходини Секції відбувалися в неділі від год. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ 12. Всіх членів було 25. Головою був Бараник, уч. кл. V, містоголовою Ст. Дзидз уч. кл. VI, секретарем в I. півр. був Як. Олійник, уч. кл. V, а в II. півроці Іван Магрель, уч. кл. VI. Відчитів в кружку було 5, а се про: Клинові листки Стефаника (уч. Ст. Дзидз), Народні обичаї в Квітчиній Марусі (уч. Вас. Кузик), Релігійні вірування у старинних народів (уч. Анд. Пеленьський), Хмельниччину (2 відчити уч. Гр. Бараника). Крім то ще приготовляється богато відчитів.

3. Картографічний кружок.

Куратором кружка був п. проф. Ставничий. Членів було 25. Головою вибрано Ст. Дзидза, уч. кл. VI, секретарем Ост.

Менду, уч. кл. V, скарбником Гр. Бараника, уч. кл. V. Сходини відбувалися в неділі і сьвята від год. 10— $\frac{1}{2}$ 12.

По вказівкам п. проф. Ставничого ученики рисували мапи найріжнороднішого змісту і перепроваджували практичні лекції читання мап.

4. Драматичний кружок.

Куратором кружка був в і. півроці п. проф. Питлик а в ІІ. півроці п. проф. Щіховський. Головою вибрано Ми хайла Гарасима, уч. кл. V, містоголовою Олексу Величка уч. кл. V, секретарем Богдана Бакуша, уч. кл. V, скарбником Миколу Манастирського, уч. кл. V, бібліотекарем Данила Лутчина, уч. кл. V, режісером Івана Магреля, уч. кл. VI, інспіцієнтом Гриця Бараника, уч. кл. V, супліром Івана Худу, уч. кл. V. Членів було 37.

Кружок дав дві вистави: одну в грудні, іменно трагедію Ос. Барвінського „Павло Полуботок“, а другу в червні, драму І. Тогочного „Борці за мрії“. Численно зібрана публіка витала з одушевленем молоду трупу аматорів.

VIII.

Літопись гімназії.

Шкільний рік 1912/13 розпочався дня 4. вересня 1912 р. спільним Богослуженем.

Вступні іспити до І. класи відбувалися 1. і 2. липня, та 1. і 2. вересня.

Дня 9. вересня, в річницю смерти Є. ціс. і кор. Вел. бл. п. Цісаревої Єлісавети, відправлено поминальне Богослужене, на якому були присутні ученики і цілий учительський Збір.

В дні 1. жовтня приступили ученики до св. Сповіди і Причастя.

Дня 4. жовтня обходила гімназія Іменини Є. ціс. і кор. Вел. Цісаря Франца Йосифа I. торжественным Богослуженем, на якому відспівовано народний гімн і „Многая літа“.

Дня 14. жовтня о год. 11. молодіж враз з учителями була присутна при благословленю угольного каменя під будову гімназії.

Дня 19. падолиста відправлено в парохіяльній церкві поминальне Богослужене за упокій душі бл. п. Цісаревої Єлісавети.

Ферії Різдвяних свят після гр.-кат. обр. тревали від 5. січня до 14. січня включно.

Перший піврік скінчено 31. січня, а другий розпочато 1. лютого 1913 р.

Дня 9. лютого устроєно двічі концерт в память смерти Миколи Лисенка, раз о год. 10. рано для гімназійної молодіжи, а другий раз о год. 7. вечером для загалу.

Дня 28. лютого 1913 р. помер ученик І. б кл.,

Михайло Муха.

В. й. п.

Дня 2. марта взяли всі ученики з учительським збором участь в похоронах бл. п. Михайла Мухи.

Дня 14. і 15. цвітня переводив люстрацію гімназії ц. к. інспектор др. Фр. Майхрович.

Дня 18. цвітня приступили ученики до св. Сповіди, а 19. до св. Причастя.

Дня 19. цвітня обходила гімназія 200-літню річницю видання акту прагматичної санкції цісарем Карлом VI. в дні 19. цвітня 1713 р. По Богослуженню, на якім відсьпівano народний гімн, зібрала ся молодіж з цілим збором в школійній сали, де проф. Ставничий пояснив значінє річниці.

В дніях 19—21. цвітня відбувалися страстні ексорти. Ферії Великодніх свят тревали від 22. цвітня до 4. мая включно.

Від 5. мая наука зачинала ся о год. 7. рано.

Дня 15. червня уладила молодіж фестин на дохід гімназії.

Дня 23. і 24. червня приступили ученики до св. Сповіди і Причастія.

В тих самих днях відбувалися вступні і приватні іспити до клас II—VII.

Дня 28. червня відправлено в парох. церкві поминальне Богослужене за упокій бл. п. Цісаря Фердинанда, на яким були присутні ученики і цілий учительський збір.

Дня 29. червня закінчено шкільний рік благодарственным Богослуженем і відсьпіванем народного гимну.

Опісля роздано ученикам съвідоцтва.

Дня 28. і 30. червня вступний іспит до I. класи.

В лютім заложено гімназияльну тамбуру. Всіх інструментів є 18. Проби відбувають ся 4 рази тижнево. Тамбура виступала на концерті в честь Шевченка і принагідно на представлениях гімназияльних.

IX. Статистика учеників.

К л я с а							ПЗОМ	
I. а.	I. б.	II. а.	II. б.	III.	IV.	V.	VI.	
38 ¹	40 ¹	45 ¹	—	53 ¹	39 ¹	—	—	215 ¹
38	35	35	39	55	48	50	14	314 ¹
—	—	3	1	4	7	7	8	30
38	35	38	40	59	55	57	22	344
Загалом принято								
1. Число.								
З кінцем року 1911/12 було	:	:	:	:	:	:		
З початком року 1912/13 принято	:	:	:	:	:	:		
Серед року принято	:	:	:	:	:	:		
А то:								
своїх учеників:								
a) з низшої класи	:	:	:	:	34	44	35	—
б) репетентів	:	:	:	2	1	2	—	5
з чужих закладів:								
a) з низшої класи	:	:	:	—	3	3	9	14
б) репетентів	:	:	:	—	—	1	3	6
На основі вступного іспиту	:	:	2	2	—	—	8	2
серед року виступило	:	36	33	5	4	—	1	8
	2	—	—	—	—	—	3	27

5. Вік учеників.

	К л я с а						Разом
	I. а.	I. б.	II. а.	II. б.	III.	IV.	
10 літ	—	—	—	—	—	—	—
11 "	4	13	—	—	—	—	17
12 "	3	7	6	8	7	5	43
13 "	14	2	8	6	12	10	38
14 "	8	3	6	5	5	15	45
15 "	4	5	6	5	4	17	53
16 "	1	—	3	4	5	11	42
17 "	2	—	4	—	1	5	26
18 "	—	—	—	—	—	6	26
19 "	—	—	—	—	—	7	15
20 "	—	—	—	—	—	1	3
21 "	—	—	—	—	—	1	4
22 "	—	—	—	—	—	—	2
23 "	—	—	—	—	—	—	2
Разом						54	22
10	36	30	34	36	51	54	317
11	5	10	15	4	7	13	80
12	10	5	10	12	18	17	4
13	—	—	—	—	—	—	84

6. Місце проживання родичів.

Яворів
Яворівський повіт

К л я с а							Passow
I. а.	I. б.	II. а.	II. б.	III.	IV.	V.	
Городецький повіт	8
Мостиський	"	40
Равський	"	22
Ярославський	"	4
Цішанівський	"	22
Бережанський	"	2
Брідський	"	2
Бучацький	"	1
Городенський	"	1
Домромильтський повіт	1
Долинський	"	2
Дрогобицький	"	1
Жидачівський	"	1
Жовківський	"	1
Золочівський	"	1
Калуський	"	2
Камінецький	"	4
Львівський	"	2
Лісський	"	1
Перемишльянський	"	1
Перемишльський	"	2

7. Стан родичів.

Связщики
Урядники Де

” приватні
засоби” унітету

Національні училища
Мішані і ремісники

Селяни публичні "пливатні

— 1 —
Служій публічні зустрічі
Варібники

8. Зглядно обовязкові і надововязкові предмети.

9. Стиленисти.

10. Класифікація.

а) Доповнене класифікації за р. 1911/12.

Поправки	4	4	1	1
Здало
Не здало (не зголосило ся)
Іспит доповняючий
Здало
Не здало

	К л я с а						Pa30m	
	I. а.	I. б.	II. а	II. б	III.	IV.		
Виспід з клясиф. за 1911/12 р.								
Здібних з відзначенем								
Здібних	8 ¹ 22 ³	6 ¹ 30	9 32 ¹	— —	6 31 ¹	5 25	— —	34 ²
Взагалі здібних	6	2	2	—	8	6	— —	140 ⁵
Нездібних	2	2	2	—	8	3	— —	24 ¹
Разом	38⁴	40¹	45¹	—	53¹	39¹	—	215⁸
До висшої кляси було								
Здібних з відзначенем								
Здібних	2 ²	4	4	3	5	3	3	24
Взагалі здібних	3	2 ¹	17 ¹	21	28 ²	33 ¹	38	19
Нездібних	3 ²	2 ¹	7	1	7 ¹	— —	— —	203 ⁷
Поправки	1	1 ¹	5	9	8	5	— —	27 ⁸
Не клясифіковано	1	—	1 ²	1	2 ³	7	3	41 ³
Разом	36⁴	30⁴	—	1	1	2	1	6
До висшої кляси з кінцем шк. р. 1912/13.								
Здібних з відзначенем								
Здібних	26 ²	21 ¹	17 ¹	21	28 ²	33 ¹	38	19
Взагалі здібних	3	2 ¹	7	1	7 ¹	— —	— —	203 ⁷
Нездібних	3 ²	2 ¹	5	9	8	5	— —	27 ⁸
Поправки	1	1 ¹	1 ²	1	— —	7	3	41 ³
Не клясифіковано	1	—	—	1	1	2	1	6
Разом	36⁴	30⁴	—	1	1	2	1	6
317¹⁶								

X.

Виказ книжок

до ужитку в українських гімназиях на шкільний рік 1913/14.

Кляса I.

Релігія. Середній катихизм християнсько-католицької релігії, одобреній австр. Епископатом. Львів 1906. Opr. K. —'80.

Латинська мова. Самслевич-Цегли єський, Граматика латинська для I. і II. кляси, 4. видане. Львів 1911. K. 1·20.

Др. І. Демянчук. Граматікі вправи на I. клясу. Друге, справлене видане, Станиславів 1911. K. 1·60.

Руська мова. Коцковський-Огоно зъський, Методична граматика руської мови. Друге, поправлене видане, Львів 1911. Opr. K. —'50.

А. Крушельницький, Руська читанка для I. кляси середніх шкіл, Львів 1911. Opr. K. 1·20.

Польська мова. Konarski, Zwięzła gramatyka języka polskiego Lwów 1911. Opr. K. —'50.

Próchnicki-Wójcik, Wypisy polskie dla I. klasy. Lwów 1908. Opr. K. 1·50

Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla I. klasy szkół średnich. Lwów 1910. Opr. K. 3—

Німецька мова. Герман-Гетеленц-Калитовський, Вправи німецькі для I. кляси, 2—4 вид. Ільвів 1910. Opr. K. 1·80.

Істория. Dr. Богдан Барвінський, Оповідання з рідної історії Жовква 1911. Opr. K. 2·20.

Географія. Юліян Левицький, Географія для I. кляси середніх шкіл. Львів 1911. Opr. K. 1·50.

Математика. Огоновський П., Учебник аритметики для низших кляс. Часть I. Вид. 4. Львів 1911. Opr. K. 1·80.

I. Сітницький, геометрия для I. кляси. Жовква 1912. Opr. K. —'60.

Істория природи. І. Верхратський, Зоольгія на низші кляси шкіл середніх, 4 вид., Львів 1910. Opr. К 3·20.

Верхратський, Ботаніка на низші кляси шкіл середніх. 2 вид., Львів 1912. Opr. К 3·60.

Кляса II.

Релігія. Середній катихизм християнсько-католицької релігії, одобрений австр. Епископатом. Львів 1906. Opr. К —·80.

Латинська мова. Самолєвич-Цеглинський, Граматика латинська для І і ІІ кляси 4. видане. Львів 1911. Opr. К 1·20.

Шаадлер-Цеглинський, Вправи латинські для ІІ. кляси. Львів 1902. Opr. К 2·40.

Прокіп Мостович. Латинські вправи для ІІ. кляси. Коломия 1912. Opr. К 2·—

Руська мова. Коцювський Огоновський, Методична граматика руської мови. Друге поправлене видане. Львів 1911. Opr. К —·50.

А. Крушельницький, Руська читанка для ІІ. кляси середніх шкіл. Львів 1912. Opr. К 2·70.

Польська мова. Konarski, Zwięzła gramatyka języka polskiego. Lwów 1911. Opr. К —·50.

Próchnicki-Wójcik, Wypisy polskie dla II. klasy, wyd. 1—3. Lwów 1907. Opr. К 1·80.

Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla II. klasy. Lwów 1911. Opr. К 3·40.

Німецька мова. Герман-Петеленц-Калитовський, Вправи німецькі для ІІ. кляси. 2—3 вид. Львів 1910. Opr. К 2·—.

Істория. Семкович-Білецький, Оповідання із всесвітної історії. Ч. I. Львів 1910. Opr. К 2·—.

Географія. Др. Калитовский, Географія для середніх шкіл. Львів 1910. Opr. К 4·—.

Математика. Огоновський П. Учебник аритметики для низших кляс ч. I., Вид. 4., Львів 1911. Opr. К 1·80.

Мочник-Савицький, Наука геометриї з погляду. Ч. I. видане, 1907 (вичерпане). Opr. К 1·60.

М. Грицак, Геометрия для ІІ. і ІІІ. кляси. (В друку).

Істория природи. I. Верхратський, Зоольгія на низші кляси шкіл середніх, 4. вид. Львів 1910. Opr. К 3·20.

I. Верхратський, Ботаніка на низші кляси шкіл середніх. 2 вид. Львів 1912. Opr. К 3·60.

III. Кляса.

Релігія. Торонський, Літургіка, Вид. 3. Львів 1905. (вичерпане) Opr. К. 1·60.

Торонський, Історія біблійна старого завіта. 2. вид. Львів 1899. Opr. К. 2·—.

Літургіка грецько-католицької Церкви для середніх шкіл. Видане Кружка катихитів. (В друку).

Латинська мова. Самолєвич-Солтисік-Огоновський, Граматика латинська ч. II. З. видане. Львів 1911. К. 2·40.

Прухницький-Огоновський, Вправи латинські для III. кляси. 1—2 видане. Львів 1909. Opr. К. 1·60.

Cornelius Nepos, видане Саля. Львів 1907. К. 1·60.

В. Кмицикевич, Хрестоматія із Корнелія Непоса і Кв. Курція Руфа, Чернівці 1911. Opr. К. 2·70.

Грецька мова. Фідерер-Цеглинський, Грецька граматика. Львів 1910. Opr. К. 3·—.

Вінковський-Таборський-Роздольський, Грецькі вправи для III. і IV. кляси. Львів 1911. Opr. К. 3·—.

Руська мова. Смаль-Стоцький-Гартнер, Руська граматика Вид. 2. Львів 1907. Opr. К. 2·—.

А. Крушельницький, Руська читанка для III. кляси Львів 1912. К. 3·—.

Польська мова. Małecki. Gramatyka języka polskiego. Wyd. 11. Opr. К. 2·40.

Czubek-Zawaliński, Wypisy polskie dla III. klasy Lwów 1904. Wyd. II. (Сена знижона). Opr. К. 1·20.

Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla III. klasy. Lwów 1912. К. 3·40.

Німецька мова. Герман-Петеленц-Калитовський, Вправи німецькі для III. кляси. Видане 2. Львів 1901. Opr. К. 2·—.

A. Jahner, Deutsche Grammatik. 4. Auflage, Lemberg 1911. Opr. K. 2·20.

K. Petelenz, Deutsche Grammatik. 4. Auflage. Lemberg 1911. Opr. K. 1·80.

Історія. Др. А. Копистянський, Оповідання з історії австрійсько-угорської монархії. (В друку).

Географія. Др. Калитовський, Географія для середніх шкіл. Львів 1912. Opr. K. 4·—.

Математика. Огоновський П., Учебник аритметики для III. кляси. (В друку).

Савицький, Наука геометрії з погляду. Часть II. Львів 1901. (Вичерпане). K. 1·—.

M. Грицак, Геометрія для II. i III. кляси (в друку).

Фізика. Огоновський П., Учебник фізики для низших шкіл середніх. Друге змінене виданє. Львів 1910. Opr. K. 2·20.

IV. Кляса.

Релігія. Торонський, Істория біблійна нового завіта. Вид. 1. і 2. Львів 1901. Opr. K. 1·60.

Латинська мова. Самолевич-Солтисік-Огоновський, Граматика латинська. Часть II. З. виданє 1911. Opr. K. 2·40.

Прухницький-Огоновський, Вправи латинські для IV. кляси. 2. виданє, Львів 1911. Opr. K. 2·—.

Caesar, Commentarii de bello Gallico. Виданє II. дра Макарушки. Коломия 1912. Opr. K. 3·—.

Хрестоматия виданє,

Грецька мова. Фідерер-Цеглинський, Грецька граматика, Львів 1910. Opr. K. 3·—.

Вінковський-Таборський-Роздольський, Грецькі вправи для III. і IV. кляси. Львів 1911. Opr. K. 3·—.

Руська мова. Смаль-Стоцький-Гартнер. Руська граматика. Вид. 2. Львів 1907. Opr. K. 2.

Читанка руська для IV. кляси. Друге виданє. Львів 1911. Opr. K. 2·40.

А. Крушельницький, Руська читанка для IV. кляси
(В друку).

Польська мова. Małecki, Gramatyka języka polskiego. Wyd.
II. Lwów 1910. Opr. K. 2·40

Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla IV. klasy. Wyd.
2. Lwów 1906. (Сена знижона). Opr. K. 1·50.

Próchnicki-Wojciechowski, Wypisy polskie t. IV.
Lwów 1911. Opr. K. 3·60.

Німецька мова. Герман-Петеленц-Калитовський, Вправи ні-
мецькі для IV. кляси. 2. вид. Львів 1900. Opr.
K. 2·60.

Аліськевич-Гамчикевич, Німецькі вправи для IV.
кляси. (В друку).

Jahner, Deutsche Grammatik. 4. Auflage. Lemberg
1911. Opr. K. 2·20.

Petelenz, Deutsche Grammatik, 4. Auflage. Lemberg
1911. Opr. K. 1·80.

Істория. Закшевський-Барвінський, Всеєвітна Істория для
висших кляс. Часть I., Коломия 1912. Opr. K. 2·40.

Географія. Беноні-Маєрський-Полянський, Географія австро-
угорської монархії, Львів 1899. Opr. K. 1·20.

Новий учебник приготовляє ся.

Математика. Левицький-Огоновський, Альгебра для висших
кляс шкіл середніх. Часть I. Львів 1906. K. 2—.

Новий учебник приготовляє ся.

Савицький, Геометрия для висших кляс гімна-
зійльних. Львів 1908. Opr. K. 3·80.

Фізика. Огоновський П., Учебник фізики для низших кляс
шкіл середніх. Друге змінене виданє. Львів 1910.
Opr. K. 2·20.

Мінеральлогія і хемія. Dr, Юліян Гірняк. Начерк мінераль-
гії для середніх шкіл. Львів 1912. Opr. K. 2—.

V. Кляса.

Релігія. Торонський, Христ. катол. доктрина фундаменталь-
на і аполягетика для висших кляс. Вид. II. Львів
1906. Opr. 2.

Латинська мова. T. Livius, виданє.

Ovidius, виданє Скупнєвича-Макарушки. Львів 1908.
Опр. К 1·60.

Самолєвич-Солтисік-Огоновський, Граматика латинська. Часть II. З виданє. Opr. K 2·40.

Грецька мова. Argian, Anabasis, виданє.

Xenophon, Хрестоматия. Виданє Макарушки. 1903.
Опр. К 2·40.

Homeri Ilias, часть I. виданє.

Фідерер-Цеглинський, Грецька граматика. Opr. K 3.

Руська мова. Dr. K. Luchakowskyj, Взори поезії і прози для V. кляси. Друге виданє. Львів 1909. Opr. K 3·60.

Польська мова. Próchnicki, Wzory poezyi i prozy. Wyd. 2 i 3. Lwów 1906. (Wyczerpane). Opr. K 3·—.

Próchnicki i Wojciechowski, Wypisy polskie dla klasy V. Lwów 1911. Opr. K 3·80.

Німецька мова. Dr Julius Ippold u. Adolf Stylo: Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen. I. Teil. V. Klasse. Вид. 3. Львів 1912. Opr. K 3·80.

Істория. Закшевський-Барвіньский, Все світна істория для висших кляс. Часть I. Коломия 1912. Opr. K 2·40.
Того самого. Часть II. Львів 1908. Opr. K 2·60.

Географія. Dr. Kalitovskyj, Географія для середніх шкіл. Львів 1912. Opr. K 4·—.

Математика. Левицький-Огоновський, Альгебра для висших кляс шкіл середніх. Часть I. Львів 1906. (вичерпане). Opr. K 2·—.

Новий учебник приготовляє ся.

Савицький, Геометрия для висших кляс гімназійльних. Львів 1908. Opr. K 3·80.

Істория природи. Николай Мельник, Мінеральогія і геольгія для середніх шкіл. Львів 1911. Opr. K 2·20.

Ростафінський-Верхратський. Ботаніка для висших кляс. Львів 1896. Opr. K 2·40.

VI. Кляса

Релігія. Торонський, Догматика частна для висших кляс.
Вид. II. Львів 1908. Opr. К 2.—.

Латинська мова. Cicero, видане др. Макарушки (в друку).
C. Sallustius, видане.
P. Vergilius, видане.

Самолєвич-Солтисік-Огоновський, Граматика ла-
тинська. Часть II. З. видане. Львів 1911. Opr. К 2·40.

Грецька мова. Homeri Ilias, Часть I. і II. видане.
Herodoti Historiae, видане Сп. Кархута.
Plutarchus, видане.
Фідерер-Цеглинський, Грецька граматика. Львів
1910. Opr. К 3.—.

Руська мова. М. Пачовський, Віймки з українсько-русського
письменства XI—XVIII. в. Львів 1911. Opr. К 1·50.
Барвінський, Віймки з українсько-русської сло-
весности народної. З вид. Львів 1903. Opr. К 1·50.

Польська мова. Tarnowski i Bobin, Wypisy polskie dla szkół
realnych i seminarystów nauczycielskich, Tom I. Wyd. 5. Lwów 1912. Opr. К 3.—.

Німецька мова. I. Ippoldt u. A. Stylo. Deutsches Lesebuch.
II. Teil. VI .Kl. 2 вид. Львів 1910. Opr. К 3·60.

Істория. Закшевський-Барвінський, Істория всесвітна. Часть
II. Львів 1904. Opr. К 2·60.

Того самого часті III. 1903. Opr. К 2·60.

Географія. Др. Калитовський, Географія для середніх шкіл.
Львів 1912. Opr. К 4.—.

Математика. Левицький-Огоновський, Альгебра для висших
кляс шкіл середніх. Часть II. Львів 1908. Opr. К 3.—.

Савицький, Геометрия для висших кляс гімна-
зияльних. Львів 1908. Opr. К 3·80.

Льогаритми Кранца, Краків 1912. Opr. К 1·30.

Істория природи. Шмідт-Полянський, Зоологія для висших кляс, Львів 1889.
Новий учебник приготовляє ся.

VII. Кляса.

- Релігія.** Дорожинський, Етика, Львів 1904. К. 2.—.
- Латинська мова.** Cicero, видане дра Макарушки. (В друку).
P. Vergilius, видане.
Plinius, видане.
Самолевич-Солтисік-Огоновський, Граматика латинська, Часть II. Львів 1906. Opr. К. 2·40.
- Грецька мова.** Thukyrides, видане.
Sophocles, видане.
Demosthenes, видане.
Homeri Odyssea, Часть I. і II. видане.
Platon Apologia, видане.
Фідерер-Мандибур-Цеглинський, Граматика грецька шкільна. Львів 1898. Opr. К. 3·20.
- Руська мова.** Барвінський, Віїмки з українсько-руської народної літератури XIX. в. Часть I. 4. вид. Львів 1905. К. 3.—.
- Польська мова.** Tarnowski i Bobin, Wypisy polskie dla szkół realnych i nauczycielskich. Tom II. Wyd. 4. Lwów 1909. Opr. К. 3.—.
- Німецька мова.** Ippold u. Stylo, Deutsches Lesebuch. II. Teil VII. Kl. 2 видане 1911. Opr. К. 4.—.
- Математика.** Левицький-Огоновський, Альгебра для висших кляс шкіл середних. Часть II. Львів 1908. Opr. К. 3.—.
- Савицький, Геометрия для висших кляс гімназияльних. Львів 1908. Opr. К. 3·80.
- Льогаритми Кранца, Kraków 1912. К. 1·30.
- Географія і істория.** Закшевський-Барвінський, Істория всесвітна. Часть III. Львів 1904. Opr. К. 2·60.
- Фізика.** Др. Володимир Левицький, Фізика для висших кляс середних шкіл. Львів 1912. Opr. К. 4.—.

Пропедевтика фільософічна. Мандибур, Льогіка, Львів 1902.
Опр. К. 1·80.

XI.

Деякі розпорядження верховних властий.

1. Розпоряджене ц. к. Ради шк. краєвої з дня 31. грудня 1912, ч: 14517/IV, котрим поручає ся дирекціям шкіл середніх не принимати уяєників, доки не предложать съвідоцтва щепленя віспи;

2. Обіжник ц. к: Ради шк. краєвої з дня 26. лютого 1913, ч. 2845/IV, котрим заряджено, щоби ученики VI. кляси котрі одержали за I. піврік поступ недостаточний з географії, здавали в перших шести тижнях II. півроку поправку з того предмету.

3. Обіжник ц. к. Ради шк. кр. з дня 2. цвітня 1913, ч. 5644/IV, котрим заряджено, щоби всяку справу дисциплінарну в приватних гімназіях предкладати ц. к. Раді шк. краєвій, коли зі згляду на добро інституції ученика треба виключити зі школи.

4. Розпорядженем ц. к, Ради шк. краєвої з дня 14. цвітня 1913, ч. 5958/IV заряджено обхід двісталітної річниці оголошення санкції прагматичної на день 19. цвітня 1913.

5. Обіжник ц. к. Ради шк. краєвої з дня 26. мая 1913, ч. 5042/IV, котрий вказує, що ученика треба клясифікувати після його праці в цілім році, а не після кінцевого висліду. Ученик не повинен спускати ся лише на се, чого навчив ся в школі, але мусить совісно і правильно приготовляти ся дома і виробляти в собі охоту та замиловане до праці самостійної. Учеників неприготованих або неспособівих не перевпускати до клас висших через се, що припускає ся їх до іспитів промоційних або евентуально до поправок. Сих середників треба уживати осторожно і лише в конечних разах. За те стреміти треба до того, щоби ученик мав почутє споз-

нювання обовязку, щоби виробляв в собі волю, енергію і витревалість, а уникав всього, що могло би звести його на манівці.

6. Розпоряджене ц. к. Ради шк. краєвої з дня 9. червня 1913, ч. 9752/IV, котрим заряджено, щоби у всіх школах середніх державних і приватних з правом прилюдності рік щкільний 1912/13 закінчти торжественним богослужінням і розданем сувідоцтв дня 29. червня 1913, а іспити вступні до класи I. відбути 28. і 30. червня.

7. Письмо ц. к. Ради шк. краєвої з дня 10. червня 1913. ч. 9883/IV повідомляє, що Й. Е. Пан Міністер Віроіспов. і Просвіти рескриптом з дня 30. мая 1913, ч. 19436 надав право прилюдності класам I. до VI. включно прив. українській гімназії в Яворові на рік шк. 1912/13.

XII.

Поміч для бідних учеників.

Підмогу убогих учеників укр. гімназій мають на меті дві інституції в Яворові, іменно товариство Шкільна поміч і бурса філії Українського Товариства Педагогічного.

1) Товариство Шкільна Поміч, засноване в січні 1913 р. заходом Вп. Пані О. Приймової. Товариство се дуже скоро почало розвивати ся і числить при кінці року шкільного 1913 94 членів, що виплачують місячну вкладку 20 сот. Лиш 12 членів є замісцевих. Прихід загальний виносив 166.68 корон.

Добровільних датків було 63 К 58 сот. 18 що найбіднійших учеників користало з фондів товариства; будьто куповано їм убране, біле або черевики, будьто діставали грошеву запомогу. Крім сего п. Приймова скуповувала старі убраня і перерабляла на мундурки. При товаристві була каса позичкова, в якій зичено на короткий термін гроші, потрібні на направу убрань, книжки, зошити і т. и. Позичено загалом 87 К 70 сот. Довжники сплатили всі позички.

2) Бурса філії Українського Товариства Педагогічного повстала рівночасно з гімназією в році 1908. яко бурса філії товариства Просвіта. В 1911. році перейшла бурса на філію Укр. Тов. Педагогічного в Яворові. В році шкільнім 1912/13 був головою товариства п. судия В. Ярема, а настоятелем бурси проф. Баконій; крім сего бурса була під надзором директора і учительського збору. Бурса містить ся в чотирох домах, положених недалеко гімназії. В бурсі найшле поміщене 142 учеників тутешньої гімназії. Найвища оплата виносила 20 К.

Порядок дневний:

Питомці вставали зимою о $1\frac{1}{2}$, літом $1\frac{1}{5}$ рано. По молитві годину повторяли лекцію, о 7. а згайдно 6. год. їли сніданє, опісля парами під проводом цензорів ішли до школи.

О 12., згайдно о 1. год. обід. По обіді година рекреації, призначена па прохід і гімнастику, опісля від 2. а згайдно 3. години т. зв. silentium, до 5. год. Від 5—6 год. перепитуванє лекцій, опісля вечера і одногодинний відпочинок. Опісля повторене лекцій і спільна молитва під проводом цензора. О 10., згайдно 9. год. всі питомці мусіли вже спати. В суботу і дні передсьвяточні ходили питомці на довші приходи під проводом настоятеля і професорів.

Власної бібліотеки бурса на разі не має, за те настоятель проф. Баконій уладив питомцям відчити зі скіоптіконом. Заряд дбає також про гигієну питомців. Що тижня в суботу оглядають цензори біле, ліжка і куферки питомців. Щоденно умивають ся ученики по пояс зимою водою, а літом купають ся в ставі. Два рази тижнево оглядає ся у питомців руки і т. і. Кімната щоденно як в зимі так і в літі від двох до шість годин є перевірювана. Крім сего упросив заряд на сей рік міського лікаря п. Дра Яра з Яворова, щоб заопікував ся питомцями бурси. Коли ж по великорічних феріях богато учеників запало на сильне запалене очий, на запрошене заряду бурси приїхав п. Др. Кос, окуліст штабовий, лікар з Перемишля і зовсім безкористно уділив зарядови своїх цінних уваг. Проте заряд по-

чуваєсь до обовязку на тім місци за те горячо подякувати Вп. п. Косови. Рівнож і Вп. п. Ярови складає заряд сердечну подяку за щиру опіку лікарську і прихильність до питомців бурси, як рівнож подяку в імені тих біdnіїших питомців, що зовсім безплатно користали з лікарської поради. В маю с. р. відбула ся санітарна ревізия в бурсі. Тоді інспектор санітарний п. др. Кун був зовсім задоволений з заряджень, що відносили ся до гигієни.

Справді будинки, в яких поміщена бурса, не зовсім відповідають вимогам гигієни, але заряд має надію, що в слідуючім році шкільнім по вибудованю гімназії і ся трудність усуне ся, бо питомці перейдуть до льокалю, який занимала гімназія.

XIV.

Клясифікація учеників.

(Товстий друк означає здібних з відзначенем).

Кляса I а.

1. Банах Сергій	23. Мацула Матвій
2. Бущак Іван	24. Михайлук Юрій
3. Вачко Михайло	25. Міклеш Іван
4. Віщур Григорій (виступив
8/X 1912).	26. Мончаловський Ярослав
Теодозій
5. Вушко Дмитро	27. Обух Стефан
6. Гик Михайло	28. Отченаш Василь (висту-
пив 31/X 1912)
7. Гоза Стефан	29. Петрів Йосиф
9. Гугель Лев Бронислав	30. Пона Михайло
10. Гронський Йосиф	31. Ригель Стефан
11. Делькевич Іван	32. Ружило Николай
12. Дорош Григорій	33. Савка Михайло
13. Зборовець Стефан	34. Садова Розалія (прив.)
14. Карванська Пелягія прив.	35. Середович Дмитро
15. Кvas Марія (прив.)	36. Середович Олекса
16. Когут Омелян	37. Сіканда Стефан
17. Кравс Іван	38. Солтис Василь
18. Крацила Евстахій	39. Сютрик Іван
19. Крегуль Дмитро	40. Хомик Іван
20. Кривко Дмитро	41. Шніцар Михайло
21. Кухта Іван	42. Юськів Николай
22. Кушнір Омелян (прив.)	

Кляса I. б.

1. Березинський Олекса	7. Дмитришин Іван
2. Ваць Іван	8. Жук Семен
3. Гаврилечко Юрко	9. Кайдер Станислав
4. Гірний Василь	10. Кокоцький Михайло (ви-
ступив 20/IX 1912)
5. Грядовий Ілько	11. Крайчик Іван
6. Гукало Андрій	

12. Крайчик Степан
13. Кушик Осип
14. Малиш Дмитро
15. **Маренін Маріян**
16. Мікула Василь
17. Муха Михайло († 28/II)
18. Новоставський Дмитро
19. Обух Осип
20. Прийма Роман
21. Райхертівна Антоніна (прив.)
22. Романик Іван
23. **Саварин Володимир**
24. Свистович Михайло
25. Слиж Іван

26. Сохань Гринь
27. Харамбура Михайло
30. Чолач Іван
31. Чума Осип (вист. 10/II)
32. Шалавило Андрій (вист. 20/V 1913)
33. Шумило Гринь
34. Щирба Анна (приват.)
35. Щирба Ярослав
36. Якубович Іван
37. Крайчик Юстин (прив.)
38. Сілінська Надя (приват.)
39. Дорош Іван (вист. 6/IX)
40. Гарасимчук Олена (прив.)
41. Музичка Анастазія (прив.)

Кляса II. а.

1. Баланда Домініка
2. Ваньо Іван (вист. 4/XI)
3. Вайц Йосиф
4. Вишенський Йосиф
5. Голубець Іван
6. Голубець Олімпія (прив.)
7. **Горох Василь**
8. Григорович Франц
9. Гусяк Юрій
10. Гаранджа Іван
11. Гурба Григорій
12. Духнич Стефан
13. Загаєвич Орест
14. Каркут Ольга (прив.)
15. Клок Іван (вист. 15/II)
16. Кохановський Вол. приват.)
17. Кузич Іван
18. **Кульчицький Стефан**

19. Левицький Юрій
20. Малець Стефан
21. Маланяк Антін
22. Мурин Евстахій
23. Мурин Іван
24. **Нога Полікарп**
25. Петришин Пилип
26. **Плакса Микола**
27. Пиж Стефан
28. Радкевич Любомир
29. Рончковський Омелян (виступив 1/II 1913)
30. Саракула Микола
31. Станько Володимир
32. Стецик Андрій
33. Стецина Іван
34. Устена Михайло
35. Фаріон Ілля
36. Фед'ків Роман

37. Худа Микола
38. Циганко Сенько

39. Чопик Володимир
40. Чорний Ярослав

Кляса II. б.

1. Барабах Семен
2. Бек Михайло
3. Бздель Остап
4. Венгрин Дмитро
5. Викович Андрій (счеркнений 15/IV 1913)
6. Горон Микола
7. Дзінгалю Ярослав (вист. 24/I 1913)
8. Дигдала Василь
9. Корчак Михайло
10. Котович Олекса
11. Крет Михайло
12. **Лев Александр**
13. Малець Остап
14. Микич Іван
15. Мончак Михайло
16. Наконечний Михайло
17. Наконечний Степан (виступив 10/X 1912)
18. Обух Павло (вист. 6/6)
19. Осьмак Іван

20. Паньчишин Степан (виступив 11/IV 1913)
21. Петрівський Петро
22. Писарівський Карло
23. Писарівський Теодор
24. Поташник Федір
25. Прийма Мирон
26. Пузяк Сидір
27. Радейко Михайло
28. Ромась Семен
29. Роньо Микола
30. Саган Теодор
31. Сайко Микола
32. Скороденський Іван
33. Смокорівський Гринько
34. Струс Микола
35. Фостяк Богдан
36. **Харамбура Данило**
37. Ходачок Іван
38. **Чолач Іван**
39. Шмігель Остап
40. Шпитак Теодор

Кляса III.

1. Банах Рудольф
2. Борецький Іван
3. Бриндас Петро
4. Бучко Іван
5. Вуніцький Володимир
6. Гарасимчук Роман
7. Гаталяк Стефан

8. Гик Рудольф (виступив 18/IX. 1912)
9. Гірний Юрій
10. Горошко Михайло
11. Глюз Омелян
12. Гронський Едвард
13. Дзіковський Михайло

14. Дрималик Михайло	40. Міллєр Михайлина (прив.)
15. Дубіль Дмитро (вист.
17/ІІІ 1913)	41. Негребецький Іван
16. Дума Іван	42. Паранкевич Анна (прив.)
17. Зазуляк Осип	43. Пачковський Іван
18. Заяць Лев	44. Петруха Остап
19. Заяць Михайло (виступ.
4/ІІ 1913)	45. Погорецький Ярослав (ви-
ступ. 1/І 1913)
20. Кальба Роман (виступив
31/І 1913)	46. Пришляк Григорій
21. Качмар Стефан	47. Риголь Олекса
22. Керницький Михайло	48. Романик Теодор
23. Кізівна Стефанія (прив.)	49. Світліцький Павло
24. Козій Іван (прив.)	50. Сигловий Григорій
25. Колцю Володимир	51. Симко Ілля
26. Костецький Роман	52. Сілінський Мирон (прив.)
27. Костюк Стефан (вист.
17/ІІІ 1913)	53. Сілінська Ольга (прив.)
28. Кохановська Іванна (при-
ват.)	54. Стірий Михайло
29. Крутій Василь	55. Скрипчук Іван
30. Кулинич Стефан	56. Стецишин Олекса
31. Кунанець Федір	57. Терлецький Стефан (при-
ват.)
32. Левицький Мариян	58. Філяс Іван
33. Лелик Стефан	59. Фірчук Іван
34. Лесько Іван	60. Фульмес Петро
35. Лехмінка Роман	61. Шот Василь
36. Маланяк Йоліян	62. Шумський Володимир
37. Масюк Стефан	63. Шумський Іван
38. Масюк Юлія (приват.)	64. Щепанський Антін
39. Менда Михайло	65. Щепанський Микола
	66. Ярема Микола
	67. Юськів Семен

Кляса IV.

1. Антоняк Іван	4. Вархоляк Іван
2. Бегей Микола	5. Гайдук Михайло
3. Булан Петро	6. Гаталяк Іван

7. Германович Іван
8. Гриник Дамян
9. Гайовський Олекса
10. Гуль Петро
11. Демків Іван
12. Дзїнгало Михайло
13. Дорош Андрій
14. Заверуха Микола
15. Зазуляк Олекса
16. Зайшлий Михайло
17. Ілик Максим
18. Каліцінський Василь
19. Карбовник Яким
20. Карванський Іван
21. Качмарський Олекса
22. Кипріян Юліян
23. Коляса Василь
24. Копитко Іван
25. Костик Дмитро
26. Котович Стефан
27. Крайчик Іван (приват.)
28. Креховецький Микола
29. Кульчицький Іван (вист.
31/I 1912)
30. Кушик Антін
31. Лев Ілярій

32. Лелюк Микола
33. Лопачак Ілько
34. Лотоцький Петро
35. Лукасевич Петро
36. Матищеський Микола
37. Міллєр Олександра (прив.)
38. Момрик Андрій
39. Олексин vel. Хабаль Іван
40. Паньківський Петро
41. Подолюх Володимир
42. Пришляк Теодор
43. Романюк Василь
44. Свистович Михайло
45. Смолин Микола
46. Сороківський Іван
47. Тиндик Йосиф
48. Тиховський Лев
49. Тихоліс Фердинанд
50. Турко Федір
51. Утристко Стефан
52. Фірчук Остап
53. Флис Михайло
54. Харамбура Семен
55. Чорний Нестор
56. Яворівський Валеріян
57. Ядлось Теодор

Кляса. V.

1. Бакуш Богдан
2. Бараник Гриць
3. Бийк Іван
4. Борис Іван
5. Величко Михайло
6. Величко Стефан
7. Волинець Стефан
8. Волощак Дмитро

9. Гавриляк Михайло
10. Гарасим Михайло
11. Гнатю Іван
12. Голодинський Василь
13. Добрянський Стефан (ви-
ступив 8/IX 1912)
14. Домарадзкий Евген (ви-
ступив 17/II 1913)

15. Дуткевич Павло (вист. 10/IX 1912)
16. Грабовський Остап
17. Загаєвич Матвій
18. Квас Осип
19. Кіптик Михайло
20. Кропельницький Іван
21. Козак Стефан
22. Кузик Василь
23. Кунанець Осип
24. Левицький Стефан
25. Лісовець Семен
26. Лутчин Данило
27. Лютий Михайло
28. Макаруха Франц, Осип
28. Манастирський Микола
30. Мандюк Семен
31. **Маренін Ярослав**
32. Масюк Теодор
33. **Менда Остап**
34. Музичка Теодор
35. Оборський Юліян

36. Олійник Яким
37. Пеленський Андрій
38. Пінчук Осип
39. Погорецький Володимир
40. Подолях Володимир
41. Подолях Петро
42. Прийма Осип
43. Процик Василь
44. Радюк Петро
45. Романець Микола
46. Савойка Андрій
47. Саноцький Михайло
48. Світлик Микола
49. Фліс Василь
50. Хархаліс Микола
51. Хархаліс Остап
52. Хомік Василь
53. Худа Іван
54. Худа Михайло
55. Чернецький Володимир
56. Чопик Іван
57. Щирба Теодор

VI. Кляса

1. Бачинський Осип
2. Березюк Іван
3. Величко Олекса
4. Глодзінський Осип
5. Данилко Михайло
6. Дзінгало Евген
7. Дзидз Стефан
8. Ковалъчук Володимир
9. Лазорко Дмитро
10. Левицький Юліян
11. Магрель Іван

12. Макаровський Ярослав
13. Напурко Евстахій
14. Паславський Тимотей
15. Попадюк Василь
16. Ранчаковський Микола
17. Снак Володимир
18. Сіліньский Іван
19. Стоцький Омелян
20. Тимець Іван
21. Чичилович Іван
22. Цепінський Константин

XV.

Услівя приняття учеників до закладу.

Рік шкільний розпочинає ся дня 4. вересня торжественним Богослужінням, на котре мають явити ся безусловно всі вписані ученики.

Вписи учеників до клас II.—VII. відбуваються 29. і 30. серпня. Вступні іспити до I. класи від 1—2. вересня. Вступні іспити і приватистів до клас II. — VII. від 2—3. вересня.

До запису повинен явити ся кождий ученик особисто в товаристві вітця, матери або опікуна, або бодай їх заступника, домового надзвирателя і має принести з собою съвідоцтво шкільне з послідного півроку і дві вписові карти точно виповнені.

Хто вперше записує ся до гімназії, має при записі виказати ся:

- а) метрикою здоровля, без котрої жаден ученик не може бути принятий;
- б) съвідоцтвом щінленої віспи, зглядно съвідоцтвом ревакцинації;

в) съвідоцтвом тої школи, де перше ходив на науку. При переході учеників з однієї гімназії до іншої має ученик виказати ся свідоцтвом відходу. На свідоцтві річнім має бути клявзуля дирекції, що ученика можна без перешкоди приняти деинде.

Кождий ученик платить при вписі 10 К. Ученики, що зголошують ся до I. класи, піддаються ся вступному іспитові в означених речинцях. Хто не здається вступного іспиту до I. кл. в одній гімназії, має на той рік запертий вступ до кождої середній школи і не може зголошуватись до іспиту в іншій гімназії.

Вимоги при вступнім іспиті до I. гім. кл. суть слідуючі:

1) з науки релігії: відомості, які може собі присвоїти ученик в перших чотирох роках обовязково-шкільної науки в 4-класових народних школах.

2) з викладового язика: Плавне та виразне читане, річеве пояснене прочитаного з поданем цумки, оповідане змі-

сту ширшими уступами: знанє частий мови, відміна дієслова, знанє речена простого, розширеного і розбір складових його частий що до згоди підмету з присудком і складні відмінків, поправне написанє диктату з обєму понять звісних ученикови.

3) з німецького язика: Плавне і зрозуміле читанє, відміна родівника, іменників, прикметників та заіменників (особових, присвоюючих, вказуючих і відносних); відміна дієслів помічних і слабих у всіх формах родів діяльного і страдального, відтак відміна найзвичайніших міцних дієслів, засіб слів відповідних понятям ученика; правильне писанє легкого диктату, котрого зміст подастъ ся ученикам.

4) З рахунків: Писанє чисел до міліона включно, вправність в четырох головних "діланях" рахункових цілими числами; певність в таблиці множеня і знанє важніших метричних мір.

Конференції з родичами учеників.

Кожда перша неділя в місяцю, а крім того перша неділя по курсових конференціях класифікаційних, призначена для конференцій з родичами учеників або їх заступниками. Визначенє тих термінів має ціль подати до відомості інтересованих час, коли господарів клас можна напевно застати в канцелярії і одержати потрібні інформації. В інъих днях може се стати ся лише тоді, коли свободний час учительеви на се позваляє. Родичів і домашній надзір завзыває ся, щоби користали з нагоди і довідували ся частіше о поведеню і поступі учеників в науках, при чим констатує ся, що з сеї нагоди користали вони доси за мало, або звичайно в часі, коли вже на пораду було за пізно. Конференції відбувають ся з початком надолиста і перед Різдвом, а в другім піврощі 23. марта і 21. мая.

Зазив до відвічальних надзорателів.

Особи, що удержують учеників на т. зв. станціях, приймають на себе обовязок дійсного нагляду повірених

їх опіції учеників і суть перед школою відвічальні за їх поведене. Мають они особисто зголосити ся у директора в часі ферий межи 21. а 28. серпня між годиною 10. а 11. і почати свою адресу, число учеників, котріх могли би у себе примістити і услівя, під котрими підняли би ся удержувати учеників. Мешканя, призначенні для учеників, мають бути по змозі сухі, ясні і на тільки просторі, щоб кождий в приміщених мав своє місце до писання і науки. Особливо жадається, щоб кождий ученик мав своє окреме ліжко і окрему постіль.

Жадному ученикови не вільно мешкати без відвічального надзору; брак відповідної опіки спричиняє видалене зі школи. Про кожду зміну відвічального надзору і про зміну мешканя має ученик сейчас повідомити господаря класи.

